

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kolláth György ügyvéd (1122 Budapest, Városmajor u. 43.) és Dr. Gáspárné Dr. Menkó Veronika ügyvéd (1054 Budapest, Alkotmány u. 15. III/2.) által képviselt I.rendű felperes neve (I.r. felperes címe) I.r., a II.r. felperes neve (II.r. felperes címe) II.r., a III.r. felperes neve (III.r.felperes címe) III.r. és IV.r. felperes neve (IV.r. felperes címe) IV.r. felpereseknek -, a Dr. Vígh Ügyvédi Iroda (5001 Szolnok, Baross u. 1. IV/20-22.; ügyintéző: Dr. Lajkóné Dr. Vígh Judit ügyvéd) és Dr. Farkas Gabriella ügyvéd (5001 Szolnok, Baross u. 1. IV/20-22.) által képviselt Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat (5000 Szolnok, Kossuth L. u. 2.) alperes ellen 82 871 674 Ft kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2009. december 7. napján meghozott 8.G.20.062/2007/63. számú ítéletével szemben az alperes által 65. és a felperesek által 66. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán a 2010. október 20. napján tartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben, akként változtatja meg, hogy a marasztalás tőkeösszegét az I.r. felperes vonatkozásában 6 191 815 (Hatmillió-egyszázkilencvenegyezer-nyolcszáztizenöt) Ft-ra, a II.r. felperes vonatkozásában 8 485 000 (Nyolcmillió-négyszáznyolcvanötezer) Ft és a IV.r. felperes vonatkozásában 1 735 312 (Egymillió-hétszázharmincötezer-háromszáztizenkettő) Ft-ra felemeli, a III.r. felperes vonatkozásában pedig 4 456 563 (Négymillió-négyszázötvenhatezer-ötszázhatvanhárom) Ft-ra leszállítja, amely összegek után az alperes az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított mértékű késedelmi kamatot 2005. szeptember 1-jétől köteles megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 500 000 (Ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 63. sorszámu ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I.r. felperesnek 5 054 157 Ft-ot, a II.r. felperesnek 2 667 471 Ft-ot, a III.r. felperesnek 7 902 134 Ft-ot és a IV.r. felperesnek 340 955 Ft-ot, valamint azoknak 2006. szeptember 1. napjától járó késedelmi kamatait, ezt meghaladóan pedig a felperesek keresetét elutasította. A felpereseket egyetemlegesen kötelezte az alperes javára 1 468 048 Ft + 349 199 Ft áfa összegben meghatározott perköltség megtérítésére.

A megállapított és a fellebbezési eljárásban is irányadó tényállás szerint a perben nem álló, 2005. szeptember 16. napja óta felszámolás hatálya alatt lévő **H Kft.** 2004. április 16-án

vállalkozási szerződést kötött az alperessel, melyben elvállalta a ...i **tanintézmény** épületének rekonstrukciós munkáit. A szerződő felek több alkalommal módosították a megállapodásukat, valamint a kivitelezés során felmerült pótmunkálatokra két alkalommal további szerződéseket is kötöttek, amelyek figyelembevételével a három szerződés általán vállalkozói díja összesen 862 450 266 Ft-ot tett ki.

Az alperes - közbeszerzési eljárás lefolytatása után - megbízási szerződést kötött a N Rt-vel, amelynek tárgya a felperes által vállalt építési munka részleges lebonyolítása, azon belül a lebonyolítás egésze mellett a kivitelezés során készült terv elfogadásának egyeztetése és koordinációja volt, azonban a szerződésnek nem volt része a beruházás pénzügyi lebonyolítása (számlák utalása), valamint a beruházáshoz kapcsolódó közbeszerzési eljárások lebonyolítása. Ezen belül a N Rt. feladata volt annak ellenőrzése, hogy a vállalkozók (köztük a **H Kft.**) a szerződés feltételeinek megfelelően jogosultak voltak-e számla benyújtására, a számlázott összeg összhangban volt-e a szerződés előírásaival, a számla megfelelt-e a teljesítések tényleges helyzetének.

Az alperes 2004. július 12-én megbízási szerződést kötött a F Kft-vel is, amely társaságnak - egyebek mellett - a vállalkozási szerződésekben meghatározott részteljesítések műszaki és minőségi, valamint pénzügyi vizsgálata továbbá annak ellenőrzése volt a feladata, hogy a létesítmény kivitelezése összhangban volt-e a szerződésekkel.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes, annak ellenére, hogy az 5. sorszámú részszámlától kezdődően a szerződés ütemezéseiben meghatározott munkafázisok maradéktalanul nem készültek el, kifizette a **H Kft**-nek a részszámlák alapján esedékes vállalkozói díj részleteket. Az alperes és a **H Kft.** 2005. február 25-i szerződésmódosítását követően - amely főként a pénzügyi ütemterveket érintette, a részszámlázási lehetőségek összegét emelte - a 2005. március és április eleji teljesítésigazolások során az új ütemterv szerinti értékben igazolta le az alperes, illetve a műszaki ellenőre a **H Kft.** számláit. A 12. részszámla kifizetésére így egy hónappal korábban került sor, mint ahogy az eredeti szerződéses ütemterv szerint esedékessé vált volna. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a **H Kft.** részére túlfizetett összeg (a kifizetett és a ténylegesen elvégzett munkák értékének különbözete) 50 056 179 Ft volt.

A **H Kft.** a kivitelezési munkák elvégzésére és az építőanyagok szállítására alvállalkozói és szállítási szerződéseket kötött - mások mellett - a felperesekkel is. Az I.r. felperessel építési anyagok szállítására kötött szerződést, a II.r. felperes kőműves, vasbetonszerelő és ácsmunkát, a III.r. felperes a tornacsarnok acélszerkezetének gyártását, a tetőburkolat kialakítását, a biológia-szertár galéria födémszerkezetének, a rajzterem mobilválaszfala acélszerkezetének, a tornaterem bejárati előtetőjének gyártását, helyszíni szerelését, a IV.r. felperes pedig az épület alagsori részén és a tornacsarnokban festő-mázoló munkát végzett.

2004. decemberétől kezdődően azonban a **H Kft.** nem az alvállalkozóival, illetve a szállítójaival megkötött szerződéseknek megfelelően egyenlítette ki a számláikat, ezért a felperesek a munkával való leállást, illetve a szállítás beszüntetését helyezték kilátásba.

2005. július 4-én azonban a ...i Közgyűlés elnöke, **T.I.** a kivitelezés helyszínén járva megnyugtatta az alvállalkozókat (köztük a felpereseket), hogy amennyiben folytatják a

munkájukat, garantálja, hogy engedményezési szerződések révén minden számlájuk teljes mértékben ki lesz fizetve. Ettől az időponttól kezdve a felperesek azért dolgoztak tovább, mert bíztak abban, hogy az alperes felelős vezetőjének ígéretéhez híven hozzájutnak a követelésükhöz. 2005. augusztus 2-án **T.I.** azt közölte a **H Kft.** ügyvezetőjével, hogy csak akkor fogadja be a cég a 13. számú részszámlát, ha a fővállalkozó azt az alvállalkozók kifizetésére fordítja. A **H Kft.** valamennyi felperessel engedményezési szerződést kötött, annak érdekében hogy ők közvetlenül megkaphassák a vállalkozói díjukat az alperestől. 2005. augusztus 24-én **T.I.** felhívta az alvállalkozókat, hogy az aláírt engedményezési szerződéseiket nyújtsák be a beruházóhoz és ismét ígérte, hogy azok rendezésére napokon belül sor fog kerülni. Az I.r. felperes nettó 20 987 125 Ft (bruttó 25 184 550 Ft), a II.r. felperes 13 912 998 Ft, a III.r. felperes 40 995 708 Ft, a IV.r. felperes pedig 1 735 312 Ft összegre kötött engedményezési szerződést a **H Kft.**-vel.

A **H Kft.** és az alperes 2005. augusztus 24-én a vállalkozási szerződésüket megszüntették. Az erről készült okirat 7. pontjában úgy rendelkeztek, hogy a 6.1. pontban meghatározott felmérés alapján a **H Kft.**-nek még járó vállalkozói díj a benyújtott és befogadott számla alapján akként kerül kifizetésre, hogy abból elsősorban a Bank Rt. felé fennálló 30 000 000 Ft tartozást egyenlítik ki, majd a felmérés alapján bizonyíthatóan elvégzett alvállalkozói munkák ellenértéke kerül kifizetésre a **H Kft.** és az alvállalkozók között létrejött engedményezési szerződések alapján. Utóbb azonban e szerződések alapján a felperesek részére kifizetésekre nem került sor.

A **H Kft.** ellen felszámolási eljárás indult, amely eljárásban a bíróság a felszámolást 2005. szeptember 16. kezdő időponttal elrendelte.

A felperesek közül az I.-III.r. felperesek a hitelezői igényüket bejelentették a **H Kft.** felszámolójához, aki arról tájékoztatta őket, hogy az igényeik kielégítésére fedezet hiányában nem számíthatnak.

A felperesek a kereseti kérelmükben összesen 82 871 674 Ft kártérítés és annak 2006. szeptember 1. napjától (helyesen: 2005. szeptember 1. napjától) a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatai, valamint a perköltségük megfizetésére kérték kötelezni az alperest elsődlegesen, a Ptk. 339.§ (1) bekezdésére, másodlagosan pedig a Ptk. 6.§-ára alapított jogcímen.

Az elsődleges jogcímen előterjesztett kereseti követeléssel összefüggésben arra hivatkoztak, hogy az alperes az építkezés kezdetétől az engedményezési szerződések létrejöttéig nem ellenőrizte hatékonyan az építkezés készültségi fokát és előre kifizette a vállalkozónak az általa még el nem végzett munkák ellenértékét is, ez volt az oka annak, hogy az engedményezett összegek kifizetésére már nem kerülhetett sor. Az alperes - a felperesek állítása szerint - nem folytatott a közpénzek felhasználása szigorú rendjének megfelelő elvárható gazdálkodást, amikor a készültségi fokokat a szükséges időben és pontosan nem mérte fel, tehát a vagyonával nem felelős módon, nem rendeltetésszerűen gazdálkodott. Ezt igazolja, hogy az alperes képviselője az 13. részszámla kifizetésére annak ellenére adott utasítást, hogy a műszaki ellenőre figyelmeztette a hiányos teljesítésre. Álláspontjuk szerint az alperes azzal sem védekezhetsz, hogy szakértői vélemény hiányában nem ismerhette fel a túlszámlázás tényét, mivel a részszámlák kifizetésekor a szerződésben rögzített, a kifizetés feltételeként megjelölt munkafázisok még egyáltalán nem készültek el, amelyet bárki megállapíthatott. Az alperes alappal nem hivatkozhat arra sem, hogy őt a

felperesek igényét megelőző fizetési kötelezettség terhelte a ... Bank Rt. felé, mivel a kielégítési sorrend betartása a kártérítési kötelezettség szempontjából érdektelen, ezzel a kifizetéssel pedig az alperes ugyancsak a felperesek kielégítési alapját vonta el.

A Ptk. 6.§-ára alapított másodlagos kereseti követelésükkel összefüggésben a felperesek állították, hogy **T.I.**, az alperes törvényes képviselője tudott arról, hogy a fővállalkozó részéről az alvállalkozók felé hónapokon keresztül nem történt kifizetés, ugyanakkor az ígérete (biztatása) határozott volt arra vonatkozóan, hogy amennyiben folytatják a munkát, a számláik kifizetésre kerülnek. Álláspontjuk szerint az alperes szervezeti képviselőjének ígérete a kivitelezés teljes időszakára vonatkozott, tehát az azt megelőzően keletkezett felperesi követelésekre is.

A felperesek a jogi képviselettel felmerült ügyvédi munkadíjból eredő perköltségük összegét - az ügy bonyolultságára tekintettel - a jogszabályban előírt mérték kétszeresében kérték megállapítani.

Az alperes a kereset elutasítását és a felpereseknek a perköltségében történő marasztalását kérte. A követelést a jogalapjában és az összecszerúságában is vitatta. Hivatkozott arra, hogy részéről a jogellenesség mint a kártérítés megállapításának egyik eleme hiányzik, mert a **H Kft.**-vel kötött átalánydíjas szerződésük keretében a műszaki és pénzügyi ütemterv meghatározásával szabadon állapodtak meg a díj egymás közötti rendezésében, amely általánosan követett módszer. Érvelt azzal is, hogy a közel egy milliárd forintos beruházás 3%-át kitevő túlfizetése olyan csekély jelentőségű, amely egy ilyen volumenű átalánydíjas beruházás esetében elfogadható. Azt sem találta megállapíthatónak, hogy a felpereseket ért kár és az ő magatartása között okozati összefüggés állna fenn, a kár ugyanis mindenképpen bekövetkezett volna, hiszen a **H Kft.** már 2004. decemberétől kezdődően nem volt képes fizetni az alvállalkozói számlákat, amely miatt több felszámolási eljárás is indult ellene. A zálogjog alapján pedig köteles volt a Bank Rt. zálogjogosultnak teljesíteni, így a felperesek követelése jogalapjának elvonása szóba sem kerülhet.

A biztatási kárral összefüggésben vitatta, hogy **T.I.** a felpereseknek az elvégzett munka és leszállított anyagok alperes által történő kifizetésére tett volna ígéretet, ugyanakkor - álláspontja szerint - még a jogalap fennállása esetén is csak az ígéret megtételét követően keletkezett felperesi vállalkozói díjakra és vételarra lenne a kártérítési igény jogszerűen előterjeszthető.

Mindemellett azzal is védekezett, hogy a felperesek nem tettek eleget a kárenyhítési kötelezettségüknek sem, mert bár tudomásuk volt arról, hogy a **H Kft.** nem fizeti ki a számláikat, mégis továbbfolytatták a szerződéseik teljesítését.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy a felperesek keresete időelőtti, mert a Jász-Nagykunszolgai Megyei Bíróság előtt a **H Kft.** volt ügyvezetője és társai ellen csalás büntette miatt büntetőeljárás van folyamatban, amelyben a sértetti pozícióban lévő II.r. és III.r. felperesek számára megnyílhat az igényérvényesítés egyéb lehetősége is.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét részben alaposnak találta.

Megállapítása szerint a kereseti követelésük jogalapja mind a Ptk. 339.§-ára, mind pedig a Ptk.6.§-ára alapítottan fennáll. A kihallgatott tanúk vallomása és a beszerzett szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az el

nem végzett munkák értékének kifizetésével, a megfelelő ellenőrzés elmulasztásával, a reálisan fenyegető károsodás bekövetkezésének el nem hártásával a felpereseknek kárt okozott. Nem találta ugyanakkor alaposnak az alperes kimentésre történő hivatkozását, mert nem az elkészült munkarészek mennyiségének megállapítása történt pontatlanul, hanem az alperes részéről olyan teljesítések leigazolására és kifizetésére is sor került, amelyek egyáltalán nem készültek el. Megállapítása szerint ezt igazolja, hogy bár az alperest a műszaki ellenőre felhívta, hogy a pénzügyi kifizetéshez kikötött műszaki tartalom nincs még készen, ennek ellenére utasította őt az alperes a 13. számú részszámla leigazolására. Amennyiben pedig az alperes a **H Kft.** számláit a tényleges teljesítésnek megfelelően fizette volna ki az engedményezési szerződések alapján a felperesek által elvégzett munka ellenértékét - legalább részben - kiegyenlíthette volna még a zálogjoggal biztosított bankhitel törlesztése esetén is.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperesek a Ptk. 6.§-a szerinti törvényi feltételek bekövetkezését is sikerrel bizonyították, hiszen a közgyűlés elnöke nem vitásan arra kérte az alvállalkozókat - köztük a felpereseket is - , hogy folytassák a kivitelezési munkát, illetve az építési anyagok szállítását, egyidejűleg határozott ígéretet tett arra, hogy „minden ki lesz fizetve” számukra. A felperesek további munkavégzéséhez a **H Kft.** ígéretésénél nyilvánvalóan több, alaposabban és hihetőbb indokokra volt szükség. Ez a komoly motiváció pedig az adott esetben már csak az lehetett, hogy az alperes felelős vezetője személyesen tett ígéretet az alvállalkozói díjak kifizetésére, amely részéről szándékos, határozott és többszöri nyilatkozat volt. Az elsőfokú bíróság kiemelte azt is, hogy a felpereseket önhiba nem terheli, hiszen az alperes képviselőjének ígéretei időpontjától már nem a ...-tól várták a számláik kiegyenlítését, hanem az alperestől, tehát a munkájukat és a szállítást arra tekintettel folytatták. Rámutatott ugyanakkor az elsőfokú bíróság arra is, hogy a Ptk. 6.§-ára alapított jogcím esetében a kár mértéke csak a 2005. július 4-e után a felperesek által elvégzett munka illetve biztosított anyag ellenértéke lehetett.

Az elsőfokú bíróság a kár összegének megállapításakor az alperes túlfizetésének 50 056 179 Ft-os összegéből indult ki. Alaposnak találta az alperesnek azt a hivatkozását, hogy abból elsőként a zálogjogosult javára kellett 30 000 000 Ft-ot levonni, ugyanis ezt az összeget a felperesek akkor sem kapták volna meg, ha az engedményezési szerződések teljesedésbe mentek volna. Az így fennmaradó 20 056 179 Ft-ra pedig a felperesek és a perben nem álló, ugyancsak engedményezési szerződéssel rendelkező más szállítók a könyvszakértői véleményben szereplő, a követeléseiknek az összes engedményezett követeléshez

(104 127 391 Ft) viszonyított százalékos arányában jogosultak. (Az egyéb alvállalkozók részesedése 20,4%-ban került figyelembe vételre.) Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a 20 056 179 Ft-nak az I.r. felperes a 25,2%-ára, a II.r. alperes 13,3%-ára, a III.r. alperes a 39,4%-ára, a IV.r. alperes pedig az 1,7%-ára tarthatott igényt és ennek megfelelően marasztalta az alperest. Az elsőfokú bíróság a peresztesség-pernyertesség arányában állapította meg a felperesek által az alperes javára egyetemlegesen fizetendő perköltség összegét, figyelembe véve a felperes által lerótt kereseti illetéket, a peres felek által előlegezett szakértői díjakat, valamint a felek jogi képviselétől eredő ügyvédi munkadíjakat.

Az ítélet ellen mind a felperesek, mind az alperes fellebbezést terjesztettek elő.

A felperesek a fellebbezésükben elsődlegesen a sérelmezett határozat (részben történő) megváltoztatását és az alperesnek a kereseti kérelmük szerint történő marasztalását, valamint az első- és másodfokú eljárás során felmerült perköltségeik megfizetésére kötelezését kérték. A másodlagos fellebbezési kérelmük pedig az ítélet megalapozatlansága miatt annak hatályon kívül helyezésére és - a kárösszegszerűsége tekintetében - az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítására irányult.

Egyetértettek azzal, hogy az elsőfokú bíróság mindkét általuk előterjesztett jogcímen megállapította a követelésük jogalapját, vitatták azonban a marasztalás összegszerűségét és annak indokait, mert - álláspontjuk szerint - az ítéletben megállapított tényállásból és az elsőfokú bíróság érveiből a teljes kereseti kérelmüknek megfelelő alperesi marasztalás következne. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság azt az egyesített szakértői véleményt fogadta el a kárösszegének megállapításakor, amellyel kapcsolatos kérdéseikre csak a műszaki szakértő válaszolt, a könyvszakértő viszont nem is volt jelen a tárgyaláson.

Tévesnek tartották az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a 20 056 179 Ft lenne a kártérítési összeg maximuma. Vitatták, hogy a 30 000 000 Ft-os zálogjoggal biztosított banki hitel megelőzné az ő követelésüket, mert - állításuk szerint - annak a kártérítési követeléssel szemben nem lehet „betudást” megalapozó hatása. A **H Kft**-vel fennálló szerződéses viszonyukban az ellenszolgáltatás kifizetése egyébként sem függött banki törlesztéstől. Álláspontjuk szerint valójában nem is a 50 056 179 Ft-os túlfizetés, hanem a kereseti kérelmükben érvényesített teljes kárösszeg a helyes kiindulási alap. Ezért az alperest a keresetük szerinti összegben kérték marasztalni a Pp. 206.§ (3) bekezdésének alkalmazásával, mivel a követelésüket okiratokkal, számlákkal és szállítólevelekkel megfelelően igazolták.

Kifogásolták az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a Ptk. 6.§-ára alapított kártérítési követelésük esetében csak a 2005. július 4. utáni időszakban végzett munkájuk, illetve anyagszállítás értékét lehetne figyelembe venni. Megítélésük szerint e törvényhely alapján is helye lehet teljes mértékű helytállásnak, mivel **T.I.** ígérete nemcsak a záloghitel levonása utáni összegre, nemcsak az engedményezési szerződésekkel érintett összegekre, hanem a teljes időszakra leszámított és elvégzett munkák, illetőleg szállított anyagok kiegyenlíthetetlenül maradt összegére vonatkozott. Észrevételezték továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében írt marasztalási összegek együttesen 15 964 717 Ft-ot tettek ki, a felosztandó 20 056 179 Ft-tal szemben, ugyanakkor a különbözetre az ítélet nem tartalmazott indokolást. A kamatfizetés kezdő időpontjával összefüggésben pedig hivatkoztak arra, hogy a keresetüket utóbb akként módosították, hogy azt 2005. szeptember 1. napjában kérték megállapítani.

Az alperes a fellebbezésében a sérelmezett határozat (részben történő) megváltoztatását és a felperesek teljes keresetének elutasítását, valamint a perrel felmerült költségeiben való marasztalásukat kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő és megalapozatlan, mivel az alperes a felperesek számára sem a Ptk. 339.§-ában, sem a Ptk. 6.§-ában meghatározott magatartással kárt nem okozott, ezért a felperesek javára semmilyen összegű kártérítés fizetésére nem kötelezhetők. Az Állami Számvevőszék jelentése szerint az alperes a közbeszerzési eljárás alapján történt perbeli beruházás során

betartotta az előírt szigorú követelményeket. Az átalányáras elszámolási mód kikötésével pedig a részteljesítések megítélése tételes mennyiségi felmérés nélkül történt, és - mivel a felperesek többsége nem rendelkezett leigazolt felmérési naplóval - a pontos teljesítmények megállapítása nem is volt lehetséges. Hivatkozott arra, hogy a beruházás folyamán a vállalkozási szerződés három esetben módosításra is került, amelyek eredményeként mind a műszaki, mind a pénzügyi ütemtervet megváltoztatták. Állítása szerint a 13. számú részszámlára történő felperesi hivatkozás megdőlt, mivel annak alapján kifizetés, tehát károkozás nem történt. Megítélése szerint megalapozatlan volt a 12. számú részszámlára történt szakértői és ítéletbeli hivatkozás is, mivel a 3. számú vállalkozási szerződés-módosítás és a 12. részszámla összhangban voltak egymással. Ezért túlszámlázás nem történt és a végzett munkák (illetve szállított anyagok) a módosított szerződésben megállapított ütemtervnek megfelelően kerültek kifizetésre. Azzal is érvelt, hogy bár a számlák kifizetési feltételeként a munkanemek készülsége több alkalommal 50-60-70%-ban került megjelölésre, tételes felmérés azonban a szakértő megállapítása szerint sem készült. Emellett az építési napló hiányos, nem megfelelő vezetése miatt sem volt megalapozottan megállapítható a készülségek mértéke egy megadott időpontban. Azt pedig, hogy tételes felmérés nélkül a készülségi fokok pontosan nem voltak megállapíthatók, az is igazolja, hogy a vállalkozási szerződés megszűnésekor sem tudtak a felek az elvégzett munka mértékében megegyezni. Az alperes mindezek mellett állította azt is, hogy a felperesek keresete időelőtti, mert - bár a **H Kft.** felszámolója a felszámolási eljárás kezdetén úgy nyilatkozott, hogy megtérülés a felperesi hitelezők javára nem várható -, azonban a bíróság által a **H Kft.** javára megítélt és az alperes által már ki is fizetett 19,4 millió Ft-os bevétel ezt a helyzetet megváltoztatta. Ezzel összefüggésben kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt a felszámoló, illetve a büntető bíróság megkeresésére vonatkozó bizonyítási kérelmeinek.

A Ptk. 6.§-ára alapított kereseti kérelemmel összefüggésben arra hivatkozott, hogy bár a felperesek - nyilatkozatuk szerint - 2004. év ősze óta nem kaptak pénzt a **H Kft.**-től, a 2005. júniusi munkalassításuk után azonban mégis a **H Kft.** ügyvezetőjének ígéretére kezdtek el újra dolgozni és szállítani. Emellett az alperes állította azt is, hogy **T.I.**-nak az az ígérete, amely szerint a felperesek számára az alperes vállalt volna fizetni, nem nyert bizonyítást. Ugyanakkor az alperes azt is megjegyezte, hogy a felperesek többségének lakóhelyén található gimnázium felújítási munkálatainak határidőre történő befejezése a személyes érdekük is volt.

A felperesek az ellenkérelmükben a fellebbezésükben foglaltak szerinti döntés meghozatalát kérték, az alperes fellebbezését ugyanakkor alaptalannak tartották. Álláspontjuk szerint az átalánydíjas szerződés megkötése nem jelenthette azt, hogy a teljesítések leigazolása és kifizetése olyan munkarészekre is vonatkozhatott, amelyek nem készültek el. Ezt az alperesi magatartást az sem indokolhatta, hogy a **H Kft.** és az alperes vállalkozási szerződése időközben valóban többször módosításra került. Állításuk szerint a kár éppen azzal volt ok-okozati összefüggésben, hogy olyan munkafolyamatok kerültek a **H Kft.** részéről leszámlázásra és az alperes részéről kifizetésre, amelyek csak azokat követően kerültek elvégzésre. Arra tekintettel pedig, hogy az alperes jogellenesen, előre kifizette a **H Kft.** számára a rész-vállalkozói díjakat, már nem maradt keret az ő számláik kiegyenlítésére. Arra is hivatkoztak, hogy az alperes a 11. számú részszámla műszaki tartalmából tíz munkanem leigazolása esetében nem vette figyelembe, hogy azok még

nem készültek el. A felperesek vitatták azt az alperesi előadást, miszerint ő tételes felmérés nélkül nem is lehetett képes pontosan megítélni az egyes részszámlával összefüggő készültségi fokot. A műszaki ellenőr alkalmazásával összefüggésben pedig kifejtették, hogy annak megbízása nem mentette fel az alperest, a vele szerződő fél teljesítésének ellenőrzése alól. Azzal sem értettek egyet, hogy a felperesek kára az alperes magatartása nélkül is bekövetkezett volna, mert a felperesek - állításuk szerint - az alperes képviselőjének biztatása nélkül nem végezték volna tovább a munkát, illetve nem történt volna további anyagszállítás sem a **H Kft.** számára. A felpereseknek a saját városuk iránti odaadása pedig nem keverhető össze a kárenyhítési kötelezettségükkel, továbbá felróható magatartásként sem értékelhető. Hivatkoztak arra is, hogy a 19,4 millió Ft **H Kft.** számára megítélt alperesi marasztalási összegből a felperesek a felszámoló nyilatkozata alapján nem részesülhetnek.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítéletnek a keresetet részben elutasító rendelkezése helybenhagyása mellett az ítélet részben történő megváltoztatását és a további keresetnek az elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy vizsgálni kellett az alperes fizetési kötelezettségének módját is, márpedig a **H Kft.** rendelkezett arról, hogy a fizetési kötelezettségét kinek kellett teljesítenie. A zálogjogosult ...Bank Rt. követelése tehát nem volt figyelmen kívül hagyható. Továbbra is állította, hogy a kereset időelőtti, mert még nem állapítható meg, hogy a **H Kft.** felszámolási eljárásában a felperesek igénye kielégítésre kerülhet-e. Utalt arra, hogy 3. számú vállalkozói szerződés-módosítás és a 12. részszámú számla összehasonlításával részletesen cáfolta, hogy a részéről túlfizetés történt volna.

A biztatási kár tekintetében megerősítette azt a korábbi nyilatkozatát, hogy **T.I.** a teljes tartozás megfizetésére nem is tehetett (volna) ígéretet, mert a biztatás nyelvtani és a jogi értelmezéséből is az állapítható meg, hogy az csak a jövőre nézve eredményezhette volna a felperesek tevékenységét. Megjegyezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított marasztalási összegek és a feloszthatóként meghatározott összeg között nincs ellentmondás, mert az elsőfokú bíróság által hivatkozott szakértői vélemény 6.5. pontjából levezethető, hogy az utóbbi összegből fennmaradt 20,4%-nak megfelelő rész az egyéb engedményezési szerződéssel rendelkező további szállítókat illette volna meg.

A felperesek és az alperes fellebbezése csak részben volt alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felperesek keresetének elbírálásához szükséges jelentős tényeket illetően feltárta és azt helyesen állapította meg. Az ítélet tábla a tényállást csupán azzal egészíti ki, hogy 2005. július 4-e (**T.I.** konkrét és határozott ígéretének időpontja) után az I.r. felperes 6 191 815 Ft értékben biztosított anyagot a perbeli kivitelezéshez, a II.r. felperes ezt az időpontot követően 8 485 000 Ft, a III.r. felperes 4 456 563 Ft, a IV.r. felperes pedig 1 735 312 Ft értékű munkát végzett. Továbbá az ítélet tábla megkeresésére a **H Kft.** felszámolója azt a tájékoztatást adta, hogy a felszámolási eljárásban az I-III.r. felperesek jelentettek be hitelezői igényeket, amelyek a Cstv. 57.§ (1) bekezdésének d) és f) pontjaiba nyertek besorolást, a kielégítésükre azonban részben sem remélhető a felszámolási eljárásban fedezet.

A másodfokú eljárás során az ítéletátlának elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, az alperes fellebbezési hivatkozására figyelemmel, hogy a felperesek keresete nem időelőtti-e, tehát nem áll-e fenn perakadály { Pp.239.§-a alapján alkalmazott Pp.140.§ (1) bekezdés}.

Az alperes alappal hivatkozott arra, hogy a következetesen érvényesülő bírósági gyakorlat szerint a szerződéses jogviszonyból eredő kártérítés iránti igény érvényesítése általában előfeltétele az ahhoz kapcsolódó szerződésen kívüli károkozó magatartásért való felelősség megállapításának (Legfelsőbb Bíróság határozatainak hivatalos gyűjteménye, 2001/2/525. szám). Az utóbbi esetben ugyanis csak a szerződéses jogviszony rendezése során kielégítést nem nyert igény tekinthető kárnak. Ezért mindaddig, amíg a szerződéses jogviszony alapján a kár bekövetkezése, illetőleg annak mértéke bizonytalan, megalapozottan nem állapítható meg, hogy a károsult állítása szerinti szerződésen kívüli károkozó magatartás megalapoz-e, és ha igen, milyen összegű követelést (BH.2000/1/21.).

Erre a körülményre tekintettel az ítéletátlának azt kellett vizsgálnia a jelen perben is, hogy a szerződéses igényérvényesítés a felperesek részéről megtörtént-e, mert csak abban az esetben terjeszthették elő a szerződésen kívüli kártérítés megfizetése iránti igényüket. E kérdéssel összefüggésben tényként állapítható meg az, hogy az I-III.r. felperesek az igényüket a **H Kft.** ellen még folyamatban lévő felszámolási eljárásban hitelezőként bejelentették.

Korábban vitatott volt a bíróság gyakorlatban az, hogy meg kell-e várni a felszámolási eljárás befejezését annak megállapításához, hogy a hitelező a szerződése partnerével szemben nem tudta érvényesíteni az igényét. Az utóbbi időszakban azonban a bíróságok e kérdést illetően úgy foglaltak állást, hogy amennyiben az érintett felszámolási eljárásban a felek számára a felszámoló olyan tájékoztatást ad, hogy a követelésük kielégítése nem várható, akkor a szerződésen kívüli kártérítési igényük időelőttisége nem áll fenn.

A másodfokú eljárásban beszerzett az a felszámolói nyilatkozat, amely szerint a hitelezői igények megtérülése a felpereseket érintő kielégítési kategóriákban nem várható, az ítéletátl megállapítása szerint elegendő volt annak megállapításához, hogy az I-III.r. felperesek a **H Kft.**-vel szemben a vele kötött szerződéseikből eredően a követelésüket nem tudták érvényesíteni. Tény, hogy a IV.r. felperes a felszámoló tájékoztatása szerint a felszámolási eljárásba hitelezőként nem jelentkezett be. Ezzel azonban nem vesztette el a jogát a szerződésen kívüli kártérítési igény érvényesítésére, mivel az alperes felelőssége nem mögöttes felelősség a **H Kft.** károkozásaért. A IV.r. felperes szerződésen kívüli kártérítési igényének tehát nem volt szükségképpen feltétele a szerződéses kapcsolatból származó igényének a **H Kft.** felszámolási eljárásában való érvényesítése, annak figyelembevétele mellett, hogy a felszámoló tájékoztatása szerint abban a kielégítési kategóriában, amelybe igénybejelentés esetén az I.-III.r. felperesek igényeihez hasonlóan az IV.r. felperes hitelezői igénye tartozott volna, a kiegyenlítés a felszámolási eljárásban semmilyen arányban nem várható.

Emellett nem prejudikális kérdése a jelen pernek a **H Kft.** volt szervezeti vezetőjével szemben indult büntetőeljárás folyamatban léte sem, valamint az sem, hogy vele szemben bűncselekménnyel okozott kár megtérítése jogcímén igényt lehetne előterjeszteni. A keresettel érvényesített és a bűncselekménnyel okozott kártérítés iránti igény egyaránt

szerződésen kívüli kártérítési igénynek minősül. Köztük az igények érvényesíthetőségét illetően nincs rangsor. Ezért az ítéltábla nem találta alaposnak az alperesnek a Pp. 152.§ (1) bekezdése alapján a per tárgyalása felfüggesztésére irányuló kérelmét.

Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helytállóan döntött a kereset érdemi vizsgálatáról az alperes által felhozott perakadályok hiányára tekintettel.

Az elsőfokú bíróság - a lényegét illetően nem vitás tényállás alapján - mind a Ptk. 339.§-a, mind a Ptk. 6.§-a alapján megállapította az alperes kártérítési felelősségét. A felperesek azonban a fellebbezésükben alappal hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatta le következetesen a kártérítési felelősség vizsgálatát a jogcímekhez képest és nem állapította meg pontosan, hogy az alperesnek melyik magatartása, milyen károkat okozott, tehát a megítélése szerint mindkét jogcímen fennálló felelősséggel okozott kárt nem választotta külön.

Ezzel a kérdéssel összefüggésben az ítéltábla azt vizsgálta - figyelemmel az alperes fellebbezésében foglaltakra is -, hogy fennáll-e mindkét kártérítési jogcímen az alperes felelőssége. A perbeli adatok vizsgálatának eredményeként pedig a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a Ptk. 339.§ (1) bekezdése alapján az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg.

A felpereseknek a jogellenességre történt hivatkozása abban állt, hogy az alperes a közpénzek felhasználása során nem az arra vonatkozó szabályoknak megfelelően járt el, amikor a **H Kft.** számára teljesítés nélküli kifizetéseket tett (túlfizetést) lehetővé. Kifejezett tiltó rendelkezés hiányában azonban nem volt megállapítható, hogy az alperes a részszámlák kiegyenlítésekor olyan szabályszegést követett el, amely miatt nem jutottak hozzá a felperesek a vállalkozói díjukhoz. Abban az esetben ugyanis, ha valóban történtek is pénzügyi szabálytalanságok az alperes és a **H Kft.** közötti elszámolások során. „Az államháztartásról” szóló, 1992. évi XXXVIII. törvény 12.§ (1) bekezdésében, a 120-122.§-aiban, vagy „A közbeszerzésekről” szóló, 2003. évi CXXIX. törvény 203-308.§-aiban foglaltakkal összefüggésben, azok a hivatkozott törvényekben meghatározott szankciókat vonhatnák (vonhatták volna) maguk után, azonban azok nem szolgálhatnak az alperes jogellenes és felróható, a felperesek kárával okozati összefüggésbe hozható tevékenységének, vagy mulasztásának megalapozott megállapítása alapjául.

A felperesek kárát ugyanis nem az alperesek túlfizetése, hanem az okozta, hogy a saját szerződéses partnerük, a **H Kft.** az (al)vállalkozói díjukat nem fizette ki. Az alperesnek azonban olyan ellenőrző szerepe, vagy beszámoltatási, elszámoltatási jogosultsága a **H Kft.**-vel kötött vállalkozási szerződése alapján nem volt, amelynek alapján kontrollálhatta volna, hogy az általa kifizetett összegekből a vállalkozója az alvállalkozóit (a felpereseket) kifizette-e, illetőleg a **H Kft.** teljesítését feléjük kikényszeríthette volna, ugyanakkor a túlfizetés éppen a felperesek helyzetét, a fővállalkozó **H Kft.** forrásának növelését eredményezhette volna. Mindemellett az ítéltábla megállapítása szerint nem lehetett a kártérítés jogalapja az alperes túlfizetése sem, mivel a **H Kft.** és az alperes átalánydíjas szerződést kötöttek, amelyben nem zárták ki a szerződés módosítását sem. Az átalánydíjas vállalkozási szerződés esetében pedig a kikötött átalánydíjért meghatározott műszaki

tartalmat kellett a vállalkozónak (**H Kft.**) megvalósítania és a munkák, vagy munkafázisok elvégzése esetén a (rész)számlákat tételes felmérés nélkül ki lehetett állítani.

A cél ugyanis a műszaki eredmény megvalósítása volt az átalánydíjért, amely munkához nem társult olyan módon meghatározott ütemezés, amelynek alapján mindenkor pontosan megállapítható lett volna, hogy az ütem szerinti időpontban az alperesnek volt-e túlfizetése, vagy sem. Etekintetben ugyanis az átalánydíjas vállalkozási szerződés jellemzőit, a többletmunkák lehetséges voltát, az egyes ütemek szerinti műszaki tartalom módosíthatóságát sem lehetett figyelmen kívül hagyni.

Tény, hogy az alperes megrendelése alapján a **H Kft.** a teljes befejezésig nem jutott el. Az átalánydíjas szerződésre tekintettel azonban a szerződés megszűnésekor az elszámolás alapjaként helyesen a készütségi foknak megfelelő arányt kellett volna meghatározni és arra figyelemmel lehetett volna a **H Kft**-nek járó vállalkozói díjat megalapozottan megállapítani, az elvégzett munka tételes felmérése helyett, amelynek eredményeként mutatkozott az alperes túlfizetése.

Mindezekből következően az ítéletábra az alperes kártérítési felelősségét a Ptk. 339.§-a alapján a felperesekkel, mint a **H Kft.** alvállalkozóival szemben nem találta megállapíthatónak. Erre tekintettel pedig szükségtelenné vált annak vizsgálata is, hogy az alperes részéről a 30 000 000 Ft-os zálogjogi követelésre vonatkozó levonás a túlfizetesként megállapított összegből indokolt volt-e.

A Ptk. 6.§-ára alapított kártérítési igény jogalapját azonban az elsőfokú bírósággal egyezően a másodfokú bíróság is megállapíthatónak találta.

A perbeli adatok alapján az ítéletábra kétséget kizáróan megállapíthatónak találta, hogy az alperes közgyűlésének elnöke (**T.I.**) vette rá a felpereseket a biztatásával arra, hogy - a szándékukkal ellentétben - ne hagyják abba a munkájukat, illetve az I.r. felperes az építőanyag-szállítást, amikor határozottan és ismételten, több alvállalkozó és más tanúk jelenlétében azt ígérte, hogy az alvállalkozók díjának kiegyenlítéséről személyesen gondoskodni fog. A per adataiból ugyanis megállapítható volt az is, hogy 2005. áprilisától a felperesek (valamint más alvállalkozók is) már le akartak vonulni a kivitelezésről. A felperesek előadása mellett az elsőfokú bíróság által kihallgatott tanúk vallomása kellően bizonyította, hogy a kivitelezés továbbfolytatására **T.I.** kifejezett ígérete miatt került sor az alvállalkozók részéről, azt követően, hogy a felperesek a Ptk. 281.§ b) pontja szerinti jogukkal kívántak élni és meg kívánták tagadni a munkavégzést, amíg a hátralékos vállalkozói díjuk nem kerül kifizetésre. Tény, hogy a **T.I.** által 2005. július 4-én tett nyilatkozatát követően az alvállalkozók mégis tovább dolgoztak, és az I.r. alperes is tovább szállította az építőanyagot, annak érdekében, hogy a beruházás a tanév megkezdéséig elkészülhessen, amely az alperes számára a részben európai uniós támogatásból megvalósuló beruházás esetében kiemelt fontosságú volt. Továbbá tényként állapítható meg az is, hogy az alperes maga is komolynak és betartandónak tartotta **T.I.** ígéretét mindaddig, amíg nem értesült arról, hogy vele szemben a **H Kft**-nek már nem maradt kiegyenlítetlen tartozása, hiszen a teljesítése érdekében az engedményezési szerződések átadását ebből a célból maga szorgalmazta.

A felperesek azonban a Ptk. 6.§-ában foglaltak alapján csak az alperes számára 2005. július 4-ét követően kifejtett tevékenységükből eredő károkat érvényesíthették. A Ptk. 6.§-

a szerint a bíróság a kárnak egészben vagy részben való megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte. Ha tehát valaki célzott magatartásával másban valamely tény valósága iránt hitet ébreszt és a másik fél e hite alapján kárt szenved, ezért a magatartás tanúsítója helytállni tartozik. Az utaló magatartás, vagy biztatási kár jogintézménye tehát azt jelenti, hogy e jogintézményben a károsodás a másokba vetett bizalom folytán, mások biztatására következik be (BDT.2001.348.). Mindezekből következően a felperesek a Ptk. 6.§-ára alapított kártérítés iránti igényüket illetően alappal nem hivatkozhattak arra, hogy **T.I.** ígéretet tett számukra a korábbi esedékességű teljesítetlen számláik kifizetésére is. E jogszabályhely alapján ugyanis a felperesek csak a 2005. július 4-ét követően kifejtett tevékenységükkel összefüggő kárra tarthattak igényt, amelyet számukra a bíróság részben, vagy teljes mértékben téríttethetett meg. Az utóbbi kérdés eldöntésekor a bíróságnak a perbeli adatokat, a felek helyzetét, körülményeit kellett mérlegelnie. Ennek során pedig a másodfokú bíróság különös súllyal értékelte azt, hogy az adott esetben a felperesek felé olyan felelős személy tanúsított biztatásnak minősülő, célzott magatartást, aki a nagyértékű beruházás forrása felett ellenőrzésre, rendelkezésre volt jogosult, ezért az ígérete garanciát jelentett arra, hogy az ígért teljesítés meg fog történni. Tény, hogy **T.I.** ígéretében bízva a jóhiszemű felperesek a tevékenységüket folytatták, amely körülmény az addig elszenvedett veszteségüket tovább növelte, mivel utóbb, a 2005. július 4-e utáni szolgáltatásaik ellenértékéhez sem jutottak hozzá.

Amennyiben tehát a felperesek a munkájukat abbahagyták volna, további károsodásból óvták volna meg magukat, a tevékenységük folytatása viszont a károkat jelentősen megnövelte.

A felperesek 2005. július 4-ét követő munkavégzésével, illetve áruszállításával összefüggő kárának megállapításához az adatok rendelkezésre álltak.

Az ítéletábra pedig a felperesek javára a Ptk. 6.§-a alapján a 2005. július 4-ét követően elszenvedett teljes kár megtérítését indokoltnak tartotta a már hivatkozott körülményeket mérlegelve.

A 2005. július 4. után végzett munkák és teljesített szolgáltatás tekintetében a II.r., III.r., IV.r. felperesekre vonatkozóan a felek egyező nyilatkozatot tettek. Az I.r. felperes azonban magasabb összegű igényt érvényesített, mint amennyit az alperes elismert. Rendelkezésre állt azonban az I.r. felperes kimutatása az általa szállított anyagokról, valamint csatolta az I.r. alperes az azokra vonatkozó számlákat is, amelyek alapján a tényleges teljesítés (tehát nem a pénzfizetésre vonatkozó teljesítési határidő) megállapítható volt. A másodfokú bíróság a hivatkozott okirati bizonyítékok alapján az I.r. felperes részéről 2005. július 4-e után szállított építőanyagok ellenértékét 6 191 815 Ft-ban állapította meg.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az I.r, II.r. és a IV.r. felpereseknek járó kártérítés összegét felemelte, a III.r. felperes részére járó kártérítés összegét viszont leszállította, mivel a III.r. felperes 2005. július 4-ét követően már csak a peres felek által egyezően előadott értékű munkát végezte.

Ennek megfelelően az ítéletábra a főkövetelés vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a rendelkező részben foglaltak szerint, marasztalva az alperest a Ptk. 6.§-a alapján.

Alaposnak találta emellett az ítéletábra a felperesek fellebbezését a kamatfizetés kezdő időpontja tekintetében is. A felperesek ugyanis a felemelt kereseti kérelmükben azt 2005. szeptember 1. napjában kérték megállapítani. Tény, hogy a felperesek a szolgáltatásaikat 2005. július 4. napjától az alperesi elállásig, 2005. augusztus 24-ig nyújtották a perbeli beruházás megvalósításához. (Ebből a szempontból nem volt relevanciája annak, hogy az I.r. felperes által biztosított anyagokra vonatkozóan kiállított egyes számlák teljesítési határideje 2005. szeptember 1. napját követően járt le, figyelemmel arra, hogy a kereseti követelés jogcíme kártérítés volt, a kártérítés pedig a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékessé vált, tehát 2005. szeptember 1. napjától a kártérítés esedékes volt, ezért az alperes ettől az időponttól kötelezhető volt késedelmi kamat fizetésére, amint azt a felperesek kérték.)

A felperesek az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit külön nem kifogásolták, tehát azt sem, hogy az elsőfokú bíróság az alperes részperköltségében egyetemlegesen marasztalta őket. Az ítéletábra pedig annak ellenére nem látott okot arra, hogy a felpereseket terhelő perköltség összegét csökkentse, hogy javukra a marasztalási összegeket felemelte, ugyanis az ítéletábra által meghozott határozat eredményeként állt elő az a mintegy ¼ arányú felperesi pernyertesség, amelyet az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapított.

Az ítéletábra a másodfokú perköltség tárgyában ugyancsak a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján határozott. A felperesek másodfokú pervesztessége is nagyobb mértékű volt, mint az alperesé, ezért az ítéletábra a felpereseket egyetemlegesen kötelezte a pervesztességük arányának megfelelő és „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ a), b) pontjai, az (5) és (6) bekezdései, valamint a 4/A.§ (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj megtérítésére, amelynek meghatározásakor figyelembe vette a felperesek által lerótt és a pernyertességüknek megfelelő arányú fellebbezési illetéket is.

Az alperes teljes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket pedig „Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazott, „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” tárgyú, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a, illetve a Pp. 81.§ (1) bekezdése szerint az állam viseli, figyelemmel arra, hogy az alperes fellebbezése alapján a másodfokú bíróság a marasztalásának összegét nem csökkentette.

Debrecen, 2010. október 20.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné Dr. Karcub Edit sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

-kiadó-